

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ

Науково-методична міжуніверситетська конференція
з міжнародною участю

Одеса, 18–20 січня 2023 року

Матеріали конференції

За редакцією доктора медичних наук,
професора В. Г. Марічереда

Одеса

ОНМедУ

2023

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ

Науково-методична міжуніверситетська конференція
з міжнародною участю

Одеса, 18–20 січня 2023 року

Матеріали конференції

За редакцією доктора медичних наук,
професора В. Г. Марічерда

Одеса

ОНМедУ

2023

УДК 61:378(043.2)

3-12

Відповідальна за випуск — д. е. н., доц. В. І. Борщ

Редакційна колегія:

В. Г. Марічереда, д. мед. н., проф.,
С. Г. Котюжинська, д. мед. н., проф.,
Л. М. Унгурян, д. фарм. н. проф.
Т. В. Чабан, д. мед. н., проф.,
А. І. Гулюк, д. мед. н., проф.
І. П. Анненкова, д. пед. н., доц.,
В. І. Борщ, д. е. н., доц.
Е. С. Бурячківський, к. мед. н., доц.,
Н. Л. Кусик, к. е. н., доц.,
К. М. Усиченко, к. мед. н.,
Ю. Ю. Петровський, к. мед. н.

*Рекомендовано до друку
Вченою радою Одеського національного
медичного університету МОЗ України
Протокол № 3 від 31.01.2023 р.*

Забезпечення якості освіти у вищій медичній школі :
3-12 наук.-метод. міжуніверситет. конф. з міжнар. участю.
Одеса, 18–20 січня 2023 року : матеріали конф. / за ред.
д. мед. н., проф. В. Г. Марічереда. [Електронне видання]. –
Одеса : ОНМедУ, 2023. – 616 с.
ISBN 978-966-443-123-8

Матеріали конференції, присвяченої забезпеченню якості
освіти у вищій медичній школі, містять тези доповідей учасни-
ків.

УДК 61:378(043.2)

ISBN 978-966-443-123-8

© Одеський національний
медичний університет, 2023

Коротков Олександр Олегович, Володичев Денис Сергійович, Данилова Ганна Олександрівна СПІЛЬНА СПІВПРАЦЯ СТУДЕНТА-МЕДИКА ТА ВИКЛАДАЧА ПІД ЧАС РЕФОРМУВАННЯ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ	491
Кривда Григорій Федорович, Ларсон Лариса Миколаївна, Яворський Борис Ігорович ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЛІКАРСЬКОЇ ЕТИКИ І ДЕОНТОЛОГІЇ У ВИХОВАННІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ.....	494
Кусик Наталія Львівна, Дергунова Ольга Ігорівна ЕЛЕМЕНТИ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ ЯКОСТІ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ УКРАЇНИ	498
Лагода Дар'я Олександрівна, Величко Валентина Іванівна, Данильчук Галина Олександрівна НОВІТНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЯКОСТІ ОСВІТИ У СУЧАСНОМУ НАУКОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....	500
Капустник Валерій Андрійович, Марковський Володимир Дмитрович, Лещина Ірина Володимирівна, Завгородній Ігор Володимирович, Чухно Інна Анатоліївна, Дзюба Ольга Михайлівна РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ ЯКОСТІ ОСВІТИ ЯК УМОВИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ	504
Korneyko Iryna, Petrova Olha EMI TEACHERS TRAINING TO PROVIDE EDUCATION QUALITY IN HIGHER MEDICAL SCHOOLS OF UKRANE	509

медичної школи з врахуванням досвіду всього світу спроможна підвищити конкурентоспроможність на освітньому ринку та задовольнити потреби національного ринку праці.

Список літератури

1. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012–2021 рр. URL: <http://www.mon.gov.ua/images/files/news/12/05/4455.pdf>.

Лагода Дар'я Олександрівна,
доктор філософії з медицини (PhD),
асистентка кафедри сімейної медицини
та поліклінічної терапії

Величко Валентина Іванівна,
професорка, доктор медичних наук,
завідувачка кафедри сімейної медицини
та поліклінічної терапії

Данильчук Галина Олександрівна,
кандидат медичних наук,
доцент кафедри сімейної медицини
та поліклінічної терапії

НОВІТНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЯКОСТІ ОСВІТИ У СУЧАСНОМУ НАУКОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Одеський національний медичний університет

Впровадження інструментів якості та процедур управління якістю освіти (ЯО) є однією з головних проблем сучасних вищих навчальних закладів, що працюють у всьому світі. Університети стикаються з дедалі більш конкурентним середовищем, що призводить до підвищених вимог до якості викладання та досліджень, а також до обслуговування та адміністрування. Таким чином, забезпечення якості та розвиток ЯО були центральними питаннями політичних дискусій у сфері вищої

освіти протягом багатьох років, особливо з початку Болонського процесу в 1999 році [1].

Широкі дебати щодо забезпечення ЯО послужили відправною точкою для введення концепції культури якості, яка розширює класичні підходи до забезпечення ЯО, спираючись на організаційну психологію, додаючи перспективу цієї галузі до структурно-формальної сторони управління ЯО. Це вже не лише питання оцінки ЯО за допомогою твердих фактів, таких як кількість публікацій або розмір фінансування третьої сторони, а й визначення ступеня, в якому ЯО є живою за допомогою членів вищого навчального закладу. У той час як науковці не погоджуються щодо порівнянності критеріїв якості (наприклад, бібліометричних індикаторів), культура ЯО цілком може стати концепцією, з якою всі вони можуть ототожнювати себе, незалежно від своєї дисципліни.

Підхід до культури якості тісно пов'язаний із загальновідомою концепцією організаційної культури. Відповідно до Schein [2], організаційна культура складається з трьох різних рівнів:

- артефакти: матеріальні елементи культури (наприклад, меблі, дрес-код), які видно особам, які не є членами організації;
- цінності організації (наприклад, орієнтація на клієнта);
- спільні основні припущення: несвідомі переконання, які керують поведінкою членів організації і які важко розшифрувати.

Концептуалізація організаційної культури Schein Е. Н. надає цінну інформацію про різні рівні, які необхідно враховувати під час впровадження культурних аспектів організації ЯО. Щоб оцінити культуру ЯО, важливо не лише брати до уваги видимі артефакти ЯО всередині організації (наприклад, інструменти оцінки ЯО), але також аналізувати її цінності та спільні основні припущення (наприклад, зобов'язання), що стосуються ЯО. Таким чином, підхід до культури якості виходить далеко за рамки класичних процедур ранжирування, які обмежуються в першу чергу оцінкою артефактів [3, 4, 5].

Огляд літератури послужив міцною основою для розробки попередньої моделі оцінки культури ЯО, яка згодом обговорювалася в інтерв'ю 41 міжнародного експерта [6, 7, 8, 9]. За результатами проведених співбесід було сформовано новітній підхід до формування поглядів щодо ЯО.

Пропозиції експертів призвели до незначного перегляду початкової моделі культури якості, що призвело до остаточної моделі оцінки культури ЯО (рис. 1).

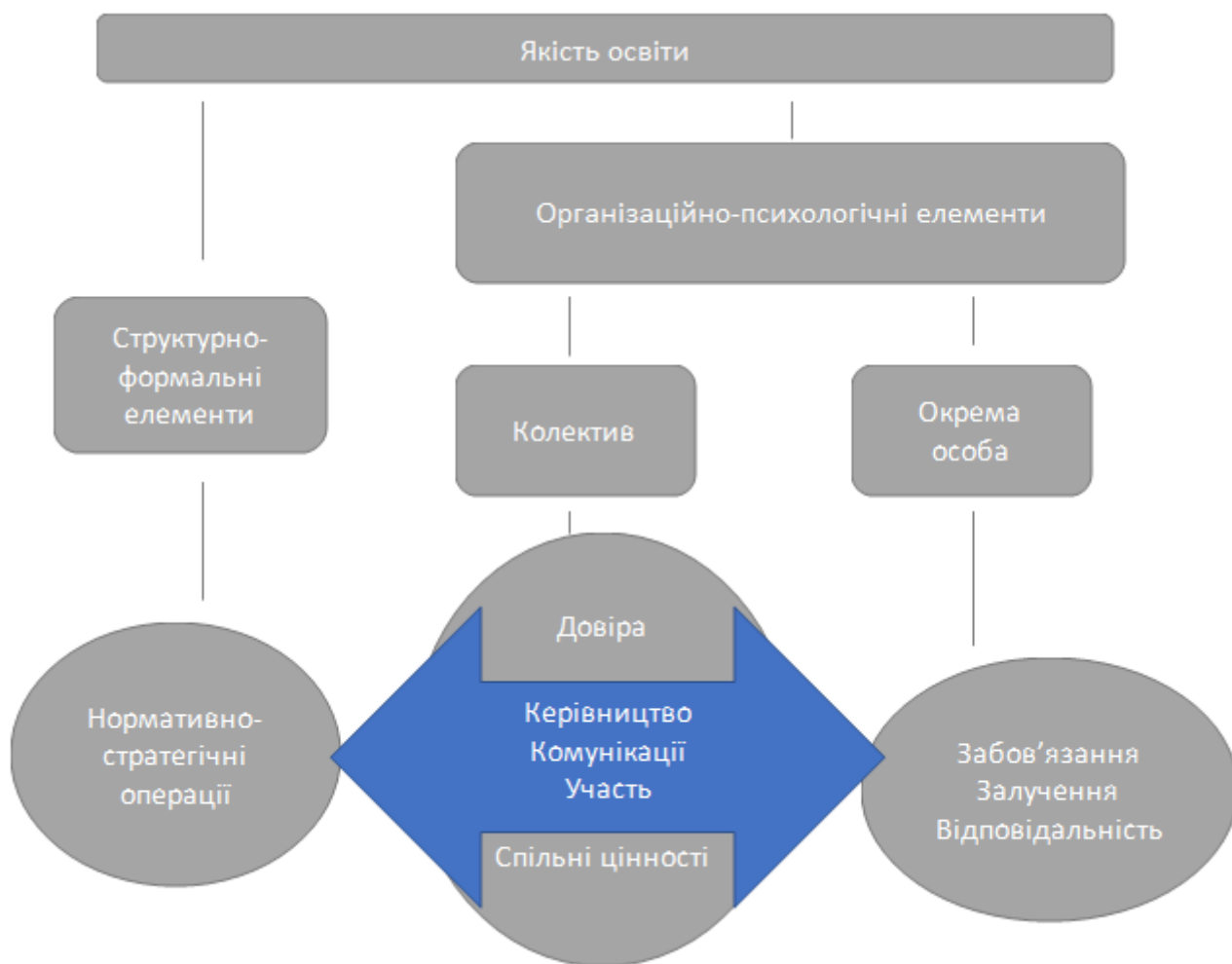

Рис. 1. Новітній підхід до формування якості освіти у сучасному науковому середовищі

Відповідно до цієї моделі ЯО можна описати на структурно-формальному та організаційно-психологічному рівнях. Структурно-формальний рівень включає нормативні, стратегічні та оперативні елементи, які представляють різні аспекти забезпечення якості та управління якістю. Нормативні аспекти управління ЯО виражаються цілями організації щодо якості, її заявами про місію або тим і іншим. Відповідальність за забезпечення якості визначена на стратегічному рівні (наприклад, підрозділ забезпечення якості). Конкретні інструменти та заходи якості (наприклад, оцінювання студентів, контроль) знаходяться на оперативному рівні. Передбачається, що всі ці структурно-формальні аспекти є важливими для успішного впровадження підходів до забезпечення якості та управління якістю [10].

Тож, спираючись на вищезазначене необхідно звертати якомога більше уваги до ЯО саме за новітньою моделлю задля формування необхідної взаємодії між всіма учасниками наукової діяльності в закладах вищої освіти.

Список літератури

1. Bologna Declaration. The Bologna Declaration of 19 June 1999. Joint Declaration of the European Ministers of Education. 1999. URL: http://www.eua.be/eua/jsp/en/upload/OFFDOC_BP_bologna_declaration.1068714825768.pdf
2. Schein E. H. *Organizational culture and leadership* (4th ed.). San Francisco: Jossey-Bass, 2010.
3. European University Association. *Developing an internal quality culture in European universities: Report on the quality culture project, 2002–2003*. Brussels: European University Association. URL: http://www.eua.be/eua/jsp/en/upload/QC1_full.1111487662479.pdf
4. European University Association. *Developing an internal quality culture in European universities: Report on the quality culture project, Round II—2004*. Brussels: European University Association. URL: <http://www.eua.be/eua/jsp/en/upload/QCII%20Report%2030.03.05.1115967574238.pdf>
5. Loukkola T, Zhang T. *Examining quality culture: Part 1—Quality assurance processes in higher education institutions*. Brussels: European University Association. 2010. URL: <http://aic.lv/bologna/2010/Reports/Examining%20Quality%20Culture%20Part%201.pdfReturn>
6. Ali H. M., Musah M. B. Investigation of Malaysian higher education quality culture and workforce performance. *Quality Assurance in Education*. 2012. 20. Pp. 289–309. doi:<https://doi.org/10.1108/09684881211240330>
7. Trivellas P., Dargenidou D. Organisational culture, job satisfaction and higher education service quality: The case of Technological Educational Institute of Larissa. *The TQM Journal*. 2009. 21. Pp. 382–399. doi: <https://doi.org/10.1108/17542730910965083>
8. Zeitz G., Johannesson R., Ritchie J. E. . An employee survey measuring total quality management practices and culture: Development and validation. *Group and Organization Management*. 1997. 22. Pp. 414–444. doi: <https://doi.org/10.1108/105960197224002>
9. Sattler C., Sonntag K., Götzen K. The Quality Culture Inventory (QCI) — An instrument assessing quality-related aspects of work. In B. Deml, P. Stock, R. Bruder, & C. M. Schlick (Eds.). *Advances in ergonomic design of systems, products, and processes*. Heidelberg: Springer, 2016. Pp. 43–56.

10. Bleicher K. *Das Konzept Integriertes Management. Visionen — Missionen — Programme* [Integrated management: Visions — Missions — Programs]. Campus: Frankfurt. 2011

Капустник Валерій Андрійович,
доктор медичних наук, професор, ректор

Марковський Володимир Дмитрович,
доктор медичних наук, професор,
проректор з науково-педагогічної роботи

Лещина Ірина Володимирівна,
кандидат медичних наук, доцент,
проректор з науково-педагогічної роботи

Завгородній Ігор Володимирович,
доктор медичних наук, професор,
директор Навчально-наукового інституту якості освіти

Чухно Інна Анатоліївна,
кандидат наук з державного управління, доцент,
заступник директора Навчально-наукового
інституту якості освіти

Дзюба Ольга Михайлівна,
соціолог Навчально-наукового інституту якості освіти

РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ ЯКОСТІ ОСВІТИ ЯК УМОВИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Харківський національний медичний університет

Із сучасної точки зору, культура якості освіти — це норми, цінності, принципи, що регулюють взаємодію учасників освітнього процесу, забезпечуючи творчу, комфортну, плідну, довірчу освітню атмосферу. Культура якості освіти включає також і вдосконалення освітніх технологій, методів викладання, технічного забезпечення, інформаційний супровід та сприйняття освітнього процесу, впливає на загальну результативність [1–4]. І хоча культура якості освіти є феноменом світоглядним та складно вимірюється кількісними показниками, проте дієва